

Megjelent a novemberi Tiszatáj

A Tiszatáj új számát Papp Lajos Sugárút 55 című verse nyitja meg. Ezen kívül Várkonyi Anikó, Csorba Győző, Andrassy Lajos, Papp János, Rigó Béla verseit és Sipkay Barna elbeszélését közli a folyóirat szépirodalmi rovata. Dalos György Orgona címmel útinaplót írt Frunze-i élményeiről. A Hazai tükör rovatban Csenke László a tanyai népművelés helyzetét vizsgálja. Pásztor Emil egy csongrádi munkásaszszony önéletrajzából írt tanulmányt. Az új szám gazdag képzőművészeti rovatában ismertetések olvashatók a szegedi nyári tárlatról, a vásárhelyi őszi tárlatról és Kondor Béla kiállításáról. Kaposi Márton Garai Gábor költészetét elemzi, Molnár Gábor 20 év magyar játékfilmjeit ismerteti.

A Tiszatáj novemberi számát gazdag könyvkritikai rovat egészíti ki.

Magyar csibenevelők a Szovjetunióban

A Szovjetunió első ízben vásárolt ebben az évben Magyarországon komplett csibenevelő berendezéseket és tojatóházakat. A négy csibenevelőt Ukrajnában, a szimferopoli Krasznij szovhozban, a tíz tojóházat a kujbisevi tojástermelő szovhozban helyezik üzembe.

Az első példányok már mindkét helyen működnek, s az eredményekről nagy elismeréssel nyilatkoztak a szovjet mezőgazdászok. A baromfi- és tojóházak gépjáratására a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár rendezkedett be.

Pályadíjnyertes diák

Szombaton a legújabbkori történeti múzeumban Gerey Endre főigazgató adta át a díjakat a „Népi demokráciánk húsz esztendeje” című pályázat nyerteseinek. A pályázókban a múzeum nemrég zárt nagysikerű kiállításának anyagára vonatkozó 15 kérdésre kellett válaszolniuk. A részt vevő nagyszámú diák és üzemi fiatal közül a kérdésekre a legjobb válaszokat Herendi Gábor III. gimnazista adta. Rajta kívül még ketten részesültek pénzjutalomban.

jogos kívánság, hogy az ideológiai tanszékek szemináriumi vitái túlléphetnének a tézisek ismeretének számonkérésén, bátrabb vitaforumot alkothattának a hallgatók körében, hogy életbelépesükkel járó természetes gondokkal ne a gyakorlat első hónapjaiban ismerkedjenek meg.

A félreértések másik kategóriája, amikor a tanszékvezető közéleti tevékenységét azonosítja világnézetű felfogásával, gondolkodásbeli magatartásával. Pedig a kettő nem mindig vagy egybe. A világnézetű felfogás, a gondolkodásbeli magatartás elsősorban az oktató, nevelő tevékenységben jut kifejezésre. A marxista felfogás, a dialektikus gondolkodás megtermékenyítő, megújító, az egész oktató-nevelő tevékenységet és a hallgatót a felfogás hívévé, követőjévé teszi. Mint ahogyan ennek az ellenkezője is követőket talál. A közéleti tevékenység magában még nem garancia a marxista világnézetű felfogásnak (az természetesen, hogy a kommunizisták járnak elől a társadalmi, közéleti tevékenységben, tehát a meggyőződéses marxisták), de elősegíti, fejleszti a világnézetű kiforrást. A közéletben nemcsak képzett marxisták dolgoznak, hanem a szocializmust segítő szándékú, becsületesen érző, gondolkodó emberek tömegei is, akik nem jutottak mindenben el a világnézetű megértéséig, elfogadásáig. Lehetnek fenntartásaik és egészen biztos vannak olyan pontok, amelyek esetében nem vagyunk azonos véleményen egyébként tiszteltre méltó, nagybecsűt dolgozó emberekkel. De együtt dolgozunk, mert a fő kérdésekben megegyezik a véleményünk. Azért kell segítenünk őket, hogy minél több póluson találkozzon tudományos érvennyel világnézetűnk. Ily módon nem lehet egyenlőségi jelet tenni világnézetű megalapozottság és közéleti tevékenység közé.

Félreértést szülhet a megfontolatlan türelmetlenség is. „Az előrébb járhatnak már” igényének túlkompenzálása nem mindig szerencsés. Az óhaj és a realitás különbözőségéről volt már alkalmunk néhányszor meggyőződni. Nagy utat tettünk meg az elmúlt húsz évben. Uralkodó eszmévé vált világnézetűnk. De türelmetlen hangú szónoklatokkal nem tudunk érdemben előrelépni. A világnézetű meggyőződés értelmi és érzelmi folyamatok bonyolultságán keresztül jut el olyan fokra, amelynek alapján valaki azt mondhatja magáról, hogy „én már testestől-lelkestől a marxista eszmevilág embere vagyok”. Ebben a folyamatban nagy szerepet játszik természetesen a tapasztalati tényező és a segítő közreműködés is. De ezek eszközök ahhoz, hogy az „én” belsőben meggyökerezzen a korszerű világnézetű.

Ezzel a folyamattal párhuzamosan megy végbe a

A siker gazdái

Zárszámadási előzetes Újszentivánról

gető semmiből 166 mázsa holdankénti cukorrépa-termés. Ez az év az év legelőbb

Egy évben „öt” negyedév

Újszentiván neve ritkán hangzik el országos fórumokon, tán a megye határain sem jutott még túl az itteni Új Élet Tsz hírneve. Pedig ez a paraszti kollektíva is méltán reprezentálja fiatal tsz-mozgalmunk nagy életerejét.

Nem várt gondokkal, bajokkal köszöntött rájuk az idei év. A legjobb földek-ből 240 kataszteri hold maradt üresen a tavaszi áradás miatt. Csupán ez a kár — szerény számítások szerint — 3 ezer 600 mázsa száraz morzsolts kukorica elvesztését eredményezte. A vízkár magában véve is megközelítette a 700 ezer forintot, s a nyár idején kisebb-nagyobb jégverések is tetézték ezt. Most a vezetők az egész falu örömére mégis arról adhatnak számot: áruértékesítési, pénzügyi bevétel tervét a közösség túl fogja teljesíteni, s munkaegetyegként még mintegy 10–12 forint prémium is jut majd. Arra, hogy miként vált ez lehetségessé, a végül is elért termésátlagok és az állattenyésztés pregrnás eredményei adnak választ.

Az átlag felett

Búzából 650 hold learatott terület átlagában 17 mázsa 16 kilogramm lett a termés. S ha figyelembe vesszük a kipusztult vetésterületeket is, a kenyérgabona hozamát, az egy holdra eső 15 mázával így is magasán meghaladják az országos átlagot. A vöröshagymának is számtalan, más években szokatlan kártevője jelentkezett az idén. Ennek ellenére 95 mázsa tiszta termést értékesíthettek egy-egy holdról. S ez mintegy 15 mázával több a tervezettnél. Jelentős tervén felüli hasznót hozott a cukorrépa is, jóllehet — amint Balla Pál tsz-elnök visszaemlékezik erre — a nyár elején még úgy vélték: a répa legnagyobb részét ki kell majd szántani.

A szorongatott helyzetben a vezetőség a tagsághoz fordult tanácsért. Kögygyűlésen kérték a gazdák: bízzanak meg bennük és osszák ki a családok között a nitrogén-mútrágya-készleteket. S ahogy szabadult a növény a víz nyomorgatásától, kézzel szógatták meg a ványadt növények töveit. Sokan kétszer-háromszor is mútrágyáztak... Így lett az ígér-

E szinte heróikus munka ellenére is azt kell mondanunk: tulajdonképpen a fejlett nagyüzemi állattenyésztés húzza ki az idén a tuskét az újszentiváni szövetkezeti gazdák talpából. Az országban azok közé a kevesek közé tartoznak itt a szövetkezeti tehenészek, akik már régen túltejesítették éves tejtermelési terveiket. Háromhónapos időnyereségre tettek szert a tejtermelésben, s ez az „ötödik negyedév” körülbelül 70 ezer liter „plusz” tejet jelent. Már nem kétséges, hogy a 90 közös tehen átlagában eléri a 3 ezer 300 literes évi tejhozamot. Hízó marhából 70-et terveztek, s hússzal adnak többet. A sertésállományt a tél idején megtezelte a fertőző száj- és körömfájás. Mégis 700 helyett most 730 hízott sertés „fut” majd ki zárszámadásig a gazdaságból. Ugyancsak határidő előtt teljesítették a csibehizalás tervét. Méghozzá úgy, hogy a tervezett 306 ezer forint helyett ténylegesen 389 ezer 783 forintot kaptak pecsenyescirkéért. A nevelés módszereinek tökéletesítésével csökkentették az egy kilogrammnyi hús előállításához szükséges takarmány-mennyiséget, s a haszon a tervezettnél lényegesen nagyobb súlygyarapodásban képződött.

A borsó szerepe

Kitért magért a juhászat is, mely bevételi tervét több mint 200 százalékra teljesítette. Jellemző, hogy a gyapjúértékesítési terv „csak” 57 ezer 800 forint volt, s a végleges eredmény 124 ezer 630 forint lett. Az exportra eladott bárányok 53 ezer forintot hoztak a közös konyhára, jóllehet 25 ezer forintra számoltak eredetileg. Számolgatnak az újszentiváni szövetkezeti gazdák, s most már úgy látják: ha minden „pluszt” egybéráknak a veszteségekkel szemben, akkor tulajdonképpen már 180 ezer forint nyereséget mutatkozik a károk kiegyenlítése után is.

szaktudományok és világnézetű felfogásunk harmóniája, amikor a szaktudományban, a szaktudománnyal tudja bizonyítani és érvényesíteni saját felfogását: a marxista eszméiséget. Ha ilyen aspektusból nézzük munkánkat, az elmúlt két évtized nagy reményekre jogosít bennünket, de ugyanakkor mutatja e téren meglevő gyengeségeinket is, amelyek természetesen a burzsoa eszmevilág jelenlétében jutnak kifejezésre.

A másik tendencia az úgynevezett belenyugvás. („Mint után a marxista életfelfogás vált uralkodó eszmévé hazánkban, a dolgok rendben vannak, nem szükséges különösebb erőfeszítés”. Ha ilyen tömören nem is jut kifejezésre a belenyugvás érzése, mégis így van és így hat.) Miért nyugodhatnánk bele abba, hogy tudományos világnézetünk terjesztésének és felfogásának ezen a fókán maradjunk, ahol most tartunk? Erre nincs megfelelő magyarázat. Nem fogadható el az, az érvelés, hogy a nemzeti egység politikájának a platformján célravezetőbb a belenyugvás, mint az eszmei harc. Azért sem áll ez a felfogás, mert csakis eszmei harc útján válhat valóra nemzeti egység szocialista tartalommal. Ezért a belenyugvást, mint hamis álláspontot, elutasítjuk. Akik pedig a kényelmesség ürügyén hangoztatják vagy az eszmei harc előli kitérés kapcsán emlegetik, esetleg személyes érdeklükben — azok nem a párt elvi politikájának jegyében járnak el. Mint ahogyan a türelmetlenséget is elvetjük, éppenúgy a belenyugvást is.

Ezek lényeges kérdések, mert napi gyakorlatunk számára szólnak. Elölük nem lehet kitérni, napról napra szembetalálkozunk ezekkel és hasonló témákkal. Az a kérdés, hogyan reagálunk, s egyáltalán reagálunk-e. Sajnos, a tapasztalat arra is utal, hogy sokkal kevesebb esetben reagálunk, mint ahányszor az élet ezt igényelné. Azt hiszem ebbe nem lehet „belenyugodni”. Nem elég ezekről a kérdésekről egyszer-kétszer beszélgetni. De még több a haszna a tapasztalati tényeken alapuló cselekvésnek. Marxistáinktól intenzívebb tevékenységet igényel szemleli életünk minden pólusa. A felsőfokú oktatási intézményekben is.

*

Ilyesmikről beszélgettünk érdekesen, hasznosan, és meggyőződésem szerint felelősségteljes egyetértésben. Ha valaki azt mondaná erre, hogy ezek ismert gondolatok — igaz lenne. Ezeket a párt VIII. kongresszusra fogalmazta meg fő vonalaiban. De az élet igényei szerint ezekről ma is és holnap is beszélünk, mert önmaguktól nehezebben valósulnak meg okos, jó elképzelések.

SIKLOS JÁNOS

Csatornák, alapok, falak

Ütemesen halad az autóközlekedés új telepének építése

Ismeretes, hogy a rókusli feketeföldeken — a nyugati belső iparkörzetben — a 10. AKÖV és a XI. Autójavitó Vállalat közös beruházása-ként január közepe óta épül az autóközlekedés komplex telepe.

Az eltelt tíz hónap alatt nagyot haladtak előre a munkálatok.

A terület feltöltése, melyhez 25 ezer köbméter föld-re volt szükség, befejeződött.

Most, az előkészítő földmunkák után következhet az utépítés; ehhez a napokban várják a sóderszállítmány megérkezését.

A portaépületet már tető alá hozták, hamarosan behelyezik az ajtókat, ablakokat. Itt is és a transzformátorházban is — amely már szintén elérte a mennyezetmagasságot — télen végzik el a soron levő belső munkálatokat. Megkezdtek a terület megvilágítását szolgáló földkábelek elhelyezését; a kábeldobokon 200 ezer forint értékű huzal vár sorára.

Majdnem teljesen kiásták a 3 ezer méteres csatornahálózat alapjait. Mindössze 150 méter van már hátra. Az árkok mellett gödrök is tároganak: 275 ezer liter üzemanyag tárolására lesznek elegendők azok a tartályok — köztük 5 db 50

ezer literes —, amelyek a közlekedési napokban érkeznek majd.

A H-alakú épület egyik szárában helyezkedik el a szerviz, itt is tető alatt dolgoznak már;

a 36 méteres javítóállás aknáit betonozzák, szerelik.

Az épület középső részében már kialakították a szervizhez tartozó szociális helyiségeket, továbbá a légkompresszorok, a gépi mosó vízellátását biztosító, nagy teljesítményű szivattyú és az olajregeneráló berendezések helyét. Ugyanott helyezkedik el a kenőanyagraktár is, ahonnan sűrített levegővel nyomják majd a kenőanyagot a műhelyek zsirzóállásaihoz.

A javítóállással párhuzamos gépi mosó 2 részre tagolódik. Egyik oldalon autóbuszok, a másikon a gépkocsik mosását végzik, a

az egész munkát egy vezérlőfülkéből irányítják.

Ez a csarnok is tető alatt van, s félig kész már, meghozták a tartószerkezet vasanyagát, kezdik a szerelési munkálatokat.

Befejezéshez közeledik a hidegraktár és a hőközpont alapozása; ezzel egy időben jelölük ki a 48×60 méteres területű korszerű, nagy javítócsarnoknak, a telen legjelentősebb létesítményének alapjait. Elkészültével nagy gondok oldódnak majd meg; az AKÖV jelenleg 9 javítóálláson birkózik feladataival,

a korszerű új csarnokban egyszerre 24 álláson fogadhatják majd a javítandó kocsikat.

Jelentősen előrehaladt már a 200 méter hosszú, 800 személtre tervezett szociális épület alapozása, ennek középső részében helyezkedik majd el a 3 emeletes irodarészleg.

A telep hőszolgáltatását távfűtéssel oldják meg.

Sajnálatos, hogy a DÁV erőművének tervezett rekonstrukciója — amelyre a telep tervezésénél számítottak — elmarad, s a szükséges gőzt nem tudják megkapni. A gond közös a konzervgyárral, a megoldást is együttesen próbálják megkeresni. Ha a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium egyrészt keretet biztosítana az autókknak, másfelől a konzervgyár is megkapná a szükséges összeget, megvalósíthatnák az erőmű részleges, a két üzem igényeinek megfelelő rekonstrukcióját. Gazdaságos lenne így, hiszen nyáron a konzervgyár használná a gőzt, s az AKÖV-nek nem volna rá szüksége, télen pedig fordítva. A minisztérium hozzájárulásával az Energiagazdálkodási Intézet most készíti a tanulmánytervet, ennek elbírálása után kerülhet sor a műszaki tervek elkészítésére.

Az építkezés első szakaszának átadását jövő év augusztusára, a másodikat 1967 nyarára tervezik.

Sziládi Sándor

Lakossági, közületi, tsz. ktsz és egyéb építkezéshez importból származó 85x196 és 75x196 méretű

ajtó kapható

a TÚZEP építőanyag-telepeken. S. 18 113

Faszén

ipari szükségletre és lakossági részére most vásárolható a TÚZEP-telepeken. TÚZEP Vállalat.

S. 18 114